

Передплата

на «РУСЛАНА» вноситься:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
 за пів року . . . 10 кор.
 на чверть року . . . 5 кор.
 за місяць . . . 170 кор.

За границю:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
 бо руске ми серце і віра руска.» — З Руслаанових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає судише на попереднє застереження.

Рекламації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймаються по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісламі» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Політичне положення в Угорщині.

(X) До недавна ще чванили ся перед цілим світом малярські вельможі славною угорською свободою та своєю тисячелітною конституцією, котру ставили в своїй чванливості поруч з англійською. Тепер же цілий світ має справдешню науку з погляду, як виглядає та прославлювана угорська свобода. В останніх часах почали там заборонювати збори, розв'язувати товариства (ба навіть виконний виділ угорської коаліції розв'язано), конфіскувати дневники і заборонювати прилюдну їх продаж, замість громадської управи впроваджувати правительственних комісарів і т. д. — а все те на основі тих самих законів, котрі десятиліттями цілими прославлювано як забороло угорської свободи. Ті самі закони, на основі котрих малярські правительства гнобили немалярські народности і широкі верстви народні, звернули ся тепер проти бутних малярських вельмож, що утворили були т. зв. коаліцію і мимо кількоразових просьб монарха не хотіли взяти державної керми у свої руки, поки Корона не прийме за кожний раз щораз висше степеневаних їх домагань. Кожний чоловік, що цінить конституційну свободу, не буде одушевляти ся нинішнім угорським правительством бар. Феєрварого, алеж оно зовсім не різниться в своїм посту-

пованню від свогочасного міністерства Банфіого, котрий і тепер відскочив від коаліції, щоби дістати державну керму у свої руки. Можна би виписати цілий ряд насильств проти Сербів, Словаків, Волохів, (не говоримо вже про Русинів угорських, котрих зовсім заголюкано), як найневиннішу прояву народної самостійности пятновано зараз як підбурюванє проти малярської народности, як за невинні патріотичні поезії засуджувано на тяжку, довшу в'язницю, як само зазначене, що в Угорщині нема рівноправности народностей, осуджувано як злочин. Так само поступовано з усякими зборами, вічами, товариствами, а проти всего того уживано тих самих законів і розпорядків, котрими тепер послуґує ся бар. Феєрварі. Тепер бутні вельможі малярські відчувають на собі силу тих законів і розпорядків, котрими цілі десятилітя обмежувано всяку свободу, всякий розвиток немалярських народностей і широких верств населеня, тепер ціла Европа пізнала наглядно ту ославлену малярську свободу, ту тисячелітню конституцію, котру використовували лише упривілейовані вельможі для себе. Певно, що таким положенєм, в яким сьогодні знаходиться Угорщина, не можна одушевляти ся, але справді се «нарушенє конституції», на яке так жалують ся члени буйної коаліції, кидає яскраве світло на саму конституцію і представляє ся як заслужена кара для тих, котрі так чванили ся сею конституцій-

ною свободою, якій під пару хиба англійська конституція.

Але вельми помітна іменно та проява, що проти того «нарушеня конституції» не відзиває ся ніхто з широких верств населеня в Угорщині, а навпаки цілий край прийняв зовсім спокійно абсолютизм заведений бар. Феєрварим. Бутні вельможі угорські голосили перед цілим світом, що сойм є виразом волі народу. Тимчасом сойм розв'язано при помочи оружної навіть сили, а нарід, а властиво народи в цілій Угорщині прийняли все те з повним спокоєм, а навіть многолюдна столиця Буда-Пешт не рушилась. Коаліція аж по тижнях здобула ся на уложений з великим трудом маніфест, котрий остав без усякого відгомону в краю. Бар. Феєрварі настановляє відтак по краю правительственних комісарів, розв'язує товариства, навіть виділ коаліції, а члени коаліції пишуть від часу до часу статі дневникарські, оправдують ся із свого поступованя, на котре правительство дає свою рішучу відповідь, одним словом коаліція показала ся зовсім немічною, бо виявило ся наглядно, що ніхто за нею не стоїть, ніхто за нею не рушить ся і що вся могутність коаліції виявляла ся лише безмежною битою, яко вислідом давних, застарілих привілеїв.

Тепер весь світ побачив, що населеню Угорщини розходить ся зовсім о інші справи життєнні, як малярська комедія, що передовсім тут іде о економі-

В. Масляк.

„СНІГОРИ“

Повість Володислава Ст. Реймонта;
 Варшава 1904.

(Дальше).

Хитро обдуманна штука, зручно закинені сіти на останки догасаючих пристрастей старого Борини і краса Ягни роблять своє. Старий записує шість моргів що найкрасшої землі і шле старостів, а ті вертають з ручниками. В семью Матія тріс грім з ясного неба. Приходить до взриву. Бійка, яку счинив рідний син, Антек, з рідним батьком, котрий не хотів за життя свого дати ані кусника поля навіть ні одній дитині, отже і йому, випала так, що старий Борина провалив синові голову і прогнав єго враз з жінкою і дітьми з хати. Була се головна ставка і головна виграна. Зять коваль був на стороні і дав зацитькати ся ялівкою; мала Юзька заспокоїла ся обіцанням горсетом і биндами. Гжеля був

далеко. Видідичений і від наділу, відсунений Антек пішов на біду і горюванє до хати зубожілого тестя. Матій міг робити весіле.

Антек однак вже перед весілем пошукав на батькови страшної мести. З єго серця бухнула горяча, пристрастна любов до Ягни. До завязку єї прийшло по тих вечерницях в хаті батька. Ягна чистила добре. Шість моргів ґрунту, всі коралі по обох небішках, становиско першої ґаздині, багатство на все село і молодий здоровий пасерб в роли любаса на ліву руку.

Слідна, розкисла осінь закінчила ся гучним весілем Матія, але що на весілю старого з молодою чорт на скрипку грає — то розвязка сеї триґікомедії мала счинити ся аж в зимі, а на сю не треба було довго чекати. Надплили лихі єї віщуні Свист з Посвистом, богиня Морина ударила по ростинах, деревах, лісах, гаях, по звірятах і худібці, по хатах і людях.

Настали страшні морози. На овиді появили ся грізні бовдури хмар, а ті висипали з себе цілі гори снігу і заскреготали новою силою нечуваних морозів. Житя зціпило ся по хатах і запічках, але у Матія була весна... Він радіє молодістю і красивою жоною. Она опливає в достатки, она вперше ладить ся до «gód» с. є до святкованя різдва Христового на своїм ґаздівстві, бож она пані і понад війтиху і понад мельничку і орґанісціну, лишень, що в єї серці чимрав холоднійше. На очах єї чим раз густійші мраки, на души думки чорні, безконечні. На губах чує она єще жар Антекових цілунків, але сей Антек не єї... і не знати, де він обертає ся. Під самі свята зачула, що він робить на тартаці у мельника, та що побив і ледво не убив горойжного парубка, що сьмів єго мачоху неславити, розповівши між людьми, що був єї любасом, заки Ягна замужем стала.

Ся вість потягнула Ягну демоніч-

чне подвигнене населення, доведеного нещасною політикою мадарських вельмож до великого занепаду, а також державу до важкого в наслідках переселення. Міністер внутрішніх справ Кріштофі зрозумів належно причини сеї довголітньої недуги угорської держави і вказав основний лік на те, покликане до участі в законодавчих тілах широкі верстви народні замість дотеперішніх упривілейованих вельмож і адвокатів, котрі дбали лише о свої середньовічні привілеї і вели державно-правні спори. Однак не так скоро зможе ще Угорщина перемогти те переселення, в яке попала наслідком політики коаліції. Монарх покликав до Відня всіх міністрів угорських на раду, на котрій западуть неперечно далекосяглі ухвали, котрі будуть і для будуччини мати важні наслідки.

3 державної ради.

Відокремлене Галичини.

Пос. Шенерер і тов. зголошують нагале внесення, в якому вказуючи на колишнє внесення Зиблікевича в р. 1871, звизають правительство, щоби предложило проект закону про відокремлене Галичини. Сей закон мав би увійти в житє рівночасно з новим виборчим законом. Пос. Вольф змінє таке саме звичайне своє внесення на нагле.

Для підпертя наглости внесення Шенерера забирає голос пос. Штайн, підносячи, що межі відокремленя Галичини, а виборчою реформою існує тісна звязь, бо тільки в сей спосіб можна уратувати стан посідання Німців, яким виборча реформа грозить катастрофою славянської майоризації: Се іunctim а пробувало польське коло, а жаден з міністрів не посъмів спротивити ся ему, бо против самої виборчої реформи, без рівночасного відокремленя Галичини всі Німці мусять виступити. Велика ідея Всенімців, що німецький нарід в Австрії мусить колись получити ся з рештою німецького народа під сильним скинтром Гогенцолернів, не піде на загладу, коли

ною силою до сего, що его сам Бог сотворив під пару для неї, а лиш лихі обставини, якась нещасна судьба зробила его сином єї чоловіка, а мужем нещасної і нелюбленої ним Ганки. В душу сеї жінки поселює ся страшна борба. Острах перед неславою і гріхом боронять єї поки що перед віроломством, але она в тій борбі не видержить. Демонічна сила елементарної пристрастної любови потягає єї на бік Антка. Одна строга в часі сьвят, енергічна і божевільна підвага Антка, що закрив ся до стайні батька, щоби лиш підмовити мачоху на сходинах, мали завершити решту. Вибігли далеко за село, далеко від людей в чисте, глухе снігове поле, щоби дати волю силі своєї пристрасти і щоби заробити на фатальні наслідки. Заспокоїли жадобу сердець, не заспокоїли совісти.

(Дальше буде).

згадане іunctim збереже его перед наслідками виборчої реформи. Відтак полемізує бесідник з соціалістами, яким закидує, що не хочуть голосувати за відокремленя Галичини. Пос. Вольф, підпираючи своє внесення, старає ся виказати доконечність потреби сейчасового відокремленя Галичини.

Забирає голос президент кабінету бар. Гавч: Жадане відокремленя Галичини — виводить бесідник — хотая від довшого часу було точною програмою поодиноких сторонництв єї палати, висказане є тепер в сій хвилі, в котрій палата має приступити до ухвали про свою реформу (пос. Шальк перериває: ...і коли ся точка є фактичною до переведеня). Се жадане висказано не зі сторони заступників Галичини, але з иншої сторони. Сі обставини вказують, що нагле внесення, яке є предметом нарад, вийшло з політичних тенденцій. У внесеню і промовах задля признаня наглости — о скілько я міг дочути — признано лучність сій справі зі справою виборчої реформи. З кількох уваг бесідників можна вносити, що порушене ним відокремленя Галичини має мати єдино на цілі виключеня заступників сего королівства від уділу в нарадах державної ради, а тим самим викликаня засадничого звороту у відносинах більшости в сій палаті (гучні брава). Отже розходить ся внескодавцям о партійно фактичні і партійно політичні цілі. — Инше становисько мусить заняти правительство, яке має дбати про трівке, загальне добро держави. Тому позволимо собі заявити іменем правительства: (ріжні перериваня) — «Правительство стоить усильно при єдности держави... (Пос. Мاستалька: чи токож дотично автономії?)... Се є відокремленя, не автономія... і мусить держати ся безуслівно відпірно против всякої проби ослабленя державної єдности. Тому правительство не могло би під жадним услівем прихилити ся до містячого ся в наглім внесеню Шенерера і тов. жаданя, щоби згаданий проект відокремленя предложити палаті».

Два національні радикали.

Пос. гр. Штернберг виступає против заяви бар. Гавча, який мимо того, що его підпирають Чехи і Славяни, заявив ся против автономії. Се чудне в устах такого чоловіка, що сидів довгі літа в кабінеті гр. Тафого. Називає президента міністрів політичним хамелеоном і за се призивають бесідника до порядку.

Згадуючи про внесення відокремленя Галичини, вказує на сепаратистичні змаганя, які проявляють ся в нашій державі, а які своє жерело мають не в пехоти до династії, а з причини лихої адміністрації, котру бесідник критикує в таких острих словах, що президент звизає его кілька разів до порядку. Внесення на відокремленя Галичини не є до признаня, але оно є пожаданим яко ініціятива до обговореня зміни конституції і розширеня автономії у всіх краях. Кождий чеський посол мусить виходити зі становища, що нема відокремленя Галичини без рівночасного відокремленя Чехів. Сумними відносинами в Австрії

не треба знеохочувати ся, але тим енергічнійше працювати над їх поправою.

Пос. Шенерер радить передбесідникови постарати ся о мандат до галицького сойму і там виголошувати свої промови. Відтак полемізуючи з бар. Гавчом стверджує, що внесення на відокремленя Галичини має як раз уможливити виборчу реформу, а не утруднити єї. На закид, що Всенімці хотять переіначити палату послів, відповідає, що також бар. Гавч хоче єї переіначити і то в сей спосіб, щоби з Німців зробити меншість. Тепер настала для Німців хвиля: бути або не бути! Без відокремленя Галичини Німці не можуть пристати на виборчу реформу. Се одинока дорога, яка стоить отвором. Коли Німці не вступлять на неї, ані не здержать загального голосованя, то самі припинуть собі наслідки будуччини.

Тепер найвідповіднійша хвиля до Gemeinbürgschaft.

Бесідник звизає духа Бісмарка і закликає Німців до голосованя за відокремленя Галичини, бо від сего залежить, чи наслідники будуть їх благословити, чи проклинати, потопаючи серед славянської більшости. Вкінци виїс, щоби его внесення переказано комісії виборчої реформи.

Промова посла Романчука

Пос. Романчук заявляє, що дивним є, що в часі найбільшої самоволі галицьких властей адміністративних, які проти виборчої реформи приймають ся за найбільші репресії і проливають кров хлопів, хочуть їм дати еще більшу власть до рук. А се внесення ставить сторонництво, яке уважає себе найбільше німецьким і найбільше свободолюбним. Коли в часі найбільшого свободолюбного руху серед Німців, в часі наполеонских воєн, німецький поет закінчив свою пісню про вітчизну словами: «Вітчизна мусить стати більшою!» то нині німецькі батьки народа закінчили би сю пісню словами: «Вітчизна мусить стати меншою!» По виданю Мадьярам на жертву 2 мільонів Німців, Всенімці хотять тепер видати 200.000 Німців в Галичині, а потім безперечно 160.000 Німців на Буковині. Видали Німців Мадьярам, щоби мати в державі гегемонію. Та се не збуло ся. Тепер хочуть видати Галичину, Буковину і Дальмацію, щоби зміцнити своє панованя. Однак думаю, що відокремленя Галичини не поможе сему.

По відокремленю Галичини Німці мали би більшість мандатів, однак забувають про се, що і по відокремленю Галичини більшість населеня держави не буде німецька, а тоді межі Німцями і Славянами вибухне така завзята борба, якої до тепер не було ніколи. В Чехах Чехи без сумніву є в більшости. (Пос. Дашинський: Пізнійше прийде до відокремленя Чехів). Сила Німців в Австрії не полягає на тім, що мають більшість в державній раді, а на тім, що мають своїх заступників майже у всіх краях держави.

Колиб не приміновано територіяльної системи, а народну, тоді Німці мали би своїх репрезентантів з Галичини і були би китом межі всіма народами. Чи

можна якийсь край відокремити против волі краю і люду, чи можна рішати про цілий край, виключно на користь одної партії

Коли за сим жаданем навіть польське коло заявляє ся, то більшість краю є противна відокремленю. Руский нарід заявив ся за виборчою реформою, а рівночасно заявив ся против відокремлення Галичини. Руский нарід числить 3 мільони, а з такою цифрою треба числити ся (потакуваня). Однак також і Поляки є противні безусловному відокремленю Галичини, а то не лиш польське людове сторонництво, але і польські демократи, що правда не народові демократи, які засідають в польськїм колї, а правдиві демократи, які заявили ся за розширенем автономії, а також за відокремленем Галичини, але доперва по попереднім заведеню загального голосованя, не тільки до державної ради, але і до галицького сойму, і коли в Галичинї буде існувати европейска, а не шляхоцка адміністрация.

В дальшїм ходї своєї промови пос. Романчук жалував ся на політичні власти, що уживають військо до стріляня на хлопів, що суди в Галичинї допускають ся формальних викрочень против законів і підносили, що істїм відокремлення Галичини з виборчою реформою може тільки унеможливити переведенє в жите виборчої реформи. Бесїдник звертає ся до Німців з поважною осторогою, щоби голосуючи за відокремленем Галичини, не брали на себе тяжкої одвічальности за наслідки, які можуть повстати внаслідок відокремлення. Русини будуть стояти за найповнійшою автономією всіх народів. Хто хоче, щоби панував спокій і порядок в Галичинї і в цілій державї, той мусить бути противні й тим внесеням. (Оплески на руских лавках).

По довгих промовах пп. Брайтера і Дашинського і заяві пос. Сильви-Тарука іменем консервативної шляхти за наглюстю внесеня, яко ініціативи до ревізії конституції, перервано дискусію і dokonано вибору комісії виборчої реформи, голосуючи на внесенє Пернерсторфера поіменно. До комісії увійшли: пп. Абрагамович, Адлер, Бернрайтер, Бартолі, Бобжинський, Дїдушицкий, Фінк, Гломбінський, Грабмаєр, Гессман, Грос, Гагенгофер, Герольд (Всенімець), Грубий, Іро, Івчєвїд, Кайзер, Крамаж, Левман, Леміш, Лехер, Мальфатї, Мархет, Ончул, Пастор, Пльой, Пергелът, Праде, Паріс, Пешка, Пантау, Шлєгль, Старжинський, Штайн, Шгайнер, Странски, Штірг, Сустершиц, Толінгер, Василько, Вастіан, Відман, Зазворка, Жачек.

Вкінци принято внесенє пос. Вайскірхнера, домагаючий ся явности нарад комісії виборчої реформи. На сїм замкнено засїданє. Слїдуюче нинї.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В четвер: руско-кат.: Савина і Юліяна; римо-кат.: Кирила. — В п'ятницю: руско-кат.: Алексїя чол. Бож.; римо-кат.: Квірина.

— **Репертоар „Руского народного Театру“ у Львові.** (Саля „Jad Charuzim“ — ул. Бернштайна).

В четвер дня 29. с. м. «Продана наречена» опера в 3 дїях, Ф. Сметани.

В суботу дня 31. с. м. «Безталанна» драма в 5 дїях, Карпенка-Карого. Виступ п. М. Заньковецкої.

В недїлю дня 1. цвїтня «Суга» комедия а 4 дїях Карпенка-Карого. Виступ п. М. Заньковецкої.

Початок представлень о 7. год. вечер.

Абонамент: першорядний на 6 вистав 15 К другорядний на 6 вистав 10 К.

— **Драматичний конкурс.** На запити рїзних псевдонїмів, під якими криють ся певно автори надїланих на конкурс драм, — що чувати з драматичним конкурсом, можемо подати до відома загалу, що краввий видїл передав при кінци лютого с. р. видїлови «Рускої Бесїди» 14 надїланих шук до роздїлення між членів оцінкової комісії. Конкурсні твори находять ся отже в читаню, а правдоподїбно в другїй половинї цвїтня зачнуть ся засїданя оціночної комісії і з початком мая наступить роздїленє нагород. Заголовки творів нам не звісні а видїл «Рускої Бесїди» не оповїстив їх доси, хотїя се дїє ся при кождїм конкурсі зараз по упливї речинця

— **Концерт акад. хору „Бандурист“.** Заходима сего молодого Товариства і при співучастї Ви. Г. Хоткевича, кобзаря з України, відбуде ся дня 1. цвїтня в салї „Нар. Дому“ у Львові перший концерт з отсею програмою: I. В. Вахнянин: „Хор Запорожцїв“ відспїває хор «Бандуриста». II. Simonetti: Madrigale, б) Schumann: Träumerei сольо скрипка, відиграє тов. Садовский. III. Про бурю на Чорному морі, відспїває п. Г. Хоткевич при акомп. бандури. IV. О. Ніжанковский: „Ах деж той цвіт“ сольо барїтонове відспїває тов. Гарасевич. V. Славянські пісні: 1) Jan Gall: а) Ruta, б) Hejże ino fofescku leşny; 2) Zaję: Zavlja Hrvatska; 3) Drahomir Jenko: Tiha luna; 4) Гоф'авер: Изъ первой кадрили, відспїває хор «Бандуриста». VI. Б. Вахнянин: а) Marche funebre, б) Capriccio F-dur фортепья сольо тов. Б. Вахнянин. VII. Утеча з братів з Туреччини, відспїває п. Г. Хоткевич при акомп. бандури. VIII. С. Людкевич: „Пісня побїди“ при акомп. форт. п. 4 руки, хор «Бандуриста». Дрігент тов. Смолянський. Крісла I-рядні 3 К, II-рядні 2 К, вступ на салю 1 К. Білети мож. набути скорше в книгарни Наукового Товариства ім. Шевченка а в день концерту при касї. — До сїї програми шпуть нам: Немов орел молодський розпускає свої крила до лету і пробує своїх сил, знаючи, що его батьки спїшать его слїдами, так і молодий «Бандурист» ставить перші кроки, памятаючи про се, що наша Влов. публіка слїдить его кроки і не дасть ему впасти. Сим першим его кроком а концерт сей, а манить не тільки добірною програмою, зложеною з найновїших композицій, але і воскресним співом наших кобзарїв України, котрі мають промовити устами п. Хоткевича та его мистецькою грою на народнім інструментї. Душа радуєсь на саму гадку, що бодай тоді «почуємо славу, почуємо і» не «заганєм» а піднесем ся сильнїм духом. Жадного Русина не повинно забракнути в той день на салю. Спїшим радо почути нашу думу щоб бодай пару хвиль истрєжити споминами нашої минувшини. Нехай голос безсмертного Богдана і нашого лицарства промовить до наших сердець, тоді одушевленї милими звуками піснї нашої скажемо за поетом: „Наша слава, наша пісня не вмере, не загине“. — О.

— **3 Філії Руского Товариства педагогічного в Ярославі.** Дня 7. цвїтня 1906 о год. 3. з полудня відбудуть ся в салї Тов-а «Рускої Бесїди» (ул. 3 Мая) II загальні збори філії Руского Тов-а педагогічного з отсим порядком днєвним: 1) Отворенє зборів 2) Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів. 3) Звіт з діяльности Видїлу. 4) Звіт касовий. 5) Звіт настоятеля бурси селянської зі стану наукового і помїщення питомцїв. 6) Внески уступаючого видїлу. 7) Удїленє абсолютної уступаючому видїлови і вибір нового видїлу. 8) Внески членів. — Підписаний Видїл повідомляючи о тїм має честь запросити всіх П. Т.

членів до ласкавої участї, як рівнож звертає ся з уклїнною просьбою до всеї сьвідомої інтелїгенції цїшанівського, переворського, ланьдцуккого і ряшівського, щоби зволила прабутти на сї загальні збори нашої філії, довідала ся про нашу діяльність, та допомогла нам своєю помочєю моральною і материяльною в наших змаганнях. Рїчна членська вкладка вносить 2 К, а вписове 1 К одноразове. З Видїлу філії Р. Тов-а педагогічного: о. Кипріян Хотинський голови, Юрій Шумский писар.

— **Пять лїт** існує вже Товариство урядників і сьвящеників у Львові. В понедїлок 27. с. м. відбули ся V. загальні збори під проводом президента ради надзираючої, ради. Ільницького. Збори мали почати ся о 5. годинї, однак зачали ся аж о 3/4. б. з причини браку достаточного комплекту. Прибуло 22 на 700 членів. Тих самих 6 членів ради надзираючої вибрано знова. Чистий зиск за рік 1905 вносить 1.824 К 18 с. коли за рік 1904 вносили лише 1.031 К 10 с. Роздїлено 6% дивіденди. Агенди товариства значно збільшили ся і видко, що оно розвиває ся. Збори замкнено по 1 1/2 годинах нарад, а се головнїю тому, що не вставлено в порядок зборів точки — внесеня і запити. — Я.

— **В справі адвокатского титулу.** На засїданю адвокатської палати у Віднї дня 26. с. м. буде предметом наради предложене, що домагає ся усунєня титулу Hof- und Gerichtsadvokat. Той титул прислугує лише адвокатам у Віднї, Лїнцу, Сольногородї і Градци, підчас коли адвокати у всіх инших містах можуть називати себе лише адвокатами, наслідком чого у ширшїй публіки проявляєсь часто погляд, немов такий „надворний і судовий адвокат“ щось висшого, як звичайний адвокат, дарма, що послїдні мають ті самі права та обовязки і мусять виповнити ті самі услїва, щоби стати адвокатом. Супротив того віденська адвокатска палата предкладає для всіх адвокатів в Австрїї один короткий титул: Advocat або Rechtsanwalt.

— **Вїсти з півн. Америки.** В Йонкерс, Н. Й. заснувало ся тов-о „Боян“. — Руский нар. Союз мав в лютім с. р. 5.343.53 дол. доходу а 4.776.72 дол. розходу. Загальний стан каси з кінцем лютого вносили 22.629.71 доларїв.

— **Полїтика в церкві.** Поляки замешкали в Берлінї почали бойкотувати костел Пр. Дїви Марїї з тої причини, що парох костела Німець не згодив ся, аби в костелї голошено провіди і спївано по польськи. Шовїнізм посунено до тої стєпени, що минулої недїлі окружив костел кордон «мужїв довіря» берлинських Поляків і здержував своїх від входу до костела. Парох загрозив агїтаторам судовими карами, єсли будуть пропагувати бойкот під мурами католицької сьвятинї.

— **Краєва рада шкільна** затвердила вибір ки. Юрія Чарториского на заступника предсїдателя, кс. Людвика Біковского на делегата повітової ради і о. Филимова Подолинського на духовного члена обрядку гр.-кат. до окружної ради шкільної в Ярославі; перенесла заступників учителїв в середних школах: Євгена Бєгановского з гімназїї в Дрогобичи до Дембїці, Володислава Праєра з Дембїці до Дрогобича, Антона Сновацкого з Дрогобича до II гім. в Ряшеві, Еміля Ляникевича з II гім. в Ряшеві до Дрогобича; постановила зачислити книжку «Ботанїка для клас низших, написав Іван Верхратский. У Львові» між книжки дозволенї до ужитку в середних школах з викладовим язиком руским.

— **Перенесеня.** Галицька дирекція почт і телеграфів у Львові перенесла почтових асистентів: Володимира Рїхтера з Розвадова до Львова, Миколу Івасюка з Осєвєнцїма до Снятина і Станислава Бобровского з Залїщик до Львова.

— **Дівчата в мужеских середних школах.** В німецькїм великїм князівствї Баден дозволено перед кількома лїтами на те, щоби також і дівчата ходили до мужеских гімназїї і реальних шк.л. Оповїщення тепер статистика виказує найліпший успїх. В послїднім шкільнім році ходило в Карльсруге до гімназїї 52 дівчат, до реальної гімназїї 35, до висшої реаль-

ної школи 18, а до женьських шкіл в інших містах разом 694 дівчат. Учениці визначалися великими способностями, пильністю та взагалі інтересувалися дуже науковими предметами. Приписують також дівчатам, що вливали корисно на хлопців. В деяких школах дівчата визначалися більшим поступом, як хлопці. Більша точність, замишуване до порядку, совісність, увага, як не менше вроджена дівчатам ніжність впливали дуже корисно на поведене хлопців. Також і що до дисципліни не являли ніякі труднощі і нігде не була порушена моральність в якій небудь спосіб наслідком спільного перебування в школі хлопців і дівчат.

— **Гроза розруху на російським Поділю.** З Києва доносять, що жидівське населення по містах має денде велику перевагу і тому думає переперти своїх кандидатів до державної думи. Християнське населення обурилося тим поведенням Жидів і грозить розрухами. Стан грізний. В Каменці, Балті і Немрові стоїть по кілька сотень козаків, а по інших містах і селах скрінлено місцеву поліцію. До того ще в Камінці підкинено бомбу під повіз губернатора, о що посуджено Жидів.

— **Цісар Франц Йосиф і начальник стації.** У віденських двірських кругах оповідають отсю подію: Цісар поїхав на лова до Мірцушляг. По полудні о 5. год. мав вернути до Відня і в тім часі мав двірський поїзд стояти готовий до від'їзду. Тимчасом монарх прийшов на дво-рець скорше, а адютант зажадав, аби начальник стації сейчас випустив поїзд. Але що се був сьвяточний день, а на стації стояло много прогулькових поїздів, тому начальник заявив, що не змінить розкладу їзди, з огляду на небезпечність катастрофи. Адютант завів сию відповідь цісареві, а тоді цісар сам пішов до начальника стації і заявив йому, щоби сей час приготував поїзд до від'їзду. Начальник з почесністю але рішучо відказав, покликуючи на причини вище наведені. Монарх відвернувся і сказав до окруження: «Сьм в'язнем залізничного урядника». Від'їзд двірського поїзда наступив точно о визначеній годині. Начальник стації, котрий був приготований на заміти, дізнався другого дня, що цісар надіслав його ордером Франц Йосифа за строгим придержуванню службових приписів.

— **Англійський велит.** Після що йно скінченого обчислення числа населення велико-британської держави (Англії) показується, що велико-британська держава має 400,000,000 мешканців, з чого 55,000,000 є білих. На посілости Англії в Азії припадає 300,000,000 людей, в Африці 43,000,000, в Європі 42,000,000, в Америці 7,500,000, а в Австралії 5,000,000. Найбільше заселеним містом в тих посілостях є, по Лондоні, місто Калькута. Найбільше жонатих людей є в посілостях: в Індії, Наталю, Кипрі і Канаді. Найменше жонатих є в Західних Індиях. Ціла просторонь посідає велико-британської держави виносить 11,908 378 квадрат. миль, що виносить більше як одну п'яту часть земельної поверхності сьвіта.

— **3 акц. Банку гіпотечного у Львові.** Замкнене рахунків Банку за 1905 р. виказує зиск в когї 2,275,521 К. По відтрученню відпасів в квоті 774,578 К і уморень в квоті 24,481 К, дальше по збільшенню запасового фонду надзвичайного квотою 50,000 К, вквінци по виділенню установлених статутами тантисем, показує ся опроцентоване акційного капіталу по 7½ від ста, с. є по 30 К від акції. На рахунок того виплачено вже за купон платний 1. січня 1906 по 20 К, а на загальних зборах акціонерів Банку, котрі мають відбутися дня 10. цьвітня с. р. надзираюча рада поставить внесене на виплату купона від акцій платного 1. лютого 1906 по 10 К від штуки.

— **Дрібні вісти.** В Скалі над Збручом помер владитель дібр Станислав Людвик гр. Голуховський в 88. році життя. — В часі бурі на цїрхським озері в Швайцарії згинув 32-літний Йосиф Козак, переплетник, котрий мав походити зі Львова. Родина помершого може ближше поінформувати ся про ту подію в львівській поліції.

Торговельні і промислові вісти.

— **Рахунок Товариства взаімн. кредиту „Дністер“ у Львові за січень і лютий 1906** (сотки пропущено).

I. Вкладки щадливі:

вложено	217.745	— К
винято	84.591	— "
Стан з кінцем лютого	2,206.082	— "

II. Позички на скринти і векслі:

уділено 143 нових позич. в сумі	182.020	— "
сплачено 88 цїлковито і рати	166.090	— "
Стан з кінцем лютого у 3333		
довжників	2,064.545	— "

III. Уділи членські виплачені від 381² членів

	160.681	— "
--	---------	-----

IV. Фонд резервовий і фонди на страти

	30.444	— "
Разом фонд власний	191.125	— "

V. Цінні папери і вкладки в других Товариствах

	263.892	— "
--	---------	-----

VI. Готівка на рах. біжучім і в касі

	240.279	— "
--	---------	-----

Вкладки приймаємо на 4% позичок уділяємо на 6%. При сплаті на 30 гал. річних виносить рата амортизаційна 5-18 від 100 К.

Дирекція.

Телеграми

з дня 28. марця 1906.

Відень. В палаті угорського міністра відбула ся вчера довірочна нарада угорських міністрів, котра тревала до 12. год. в полудне. Опісля був бар. Феєрвари на приватнім послуханю у цісаря, а опісля були всі міністри на аудієнції у монарха. Аудієнция тревала дві години. Цісар вислухав звіту всіх членів кабінету про ситуацію і застеріг собі дальшу постанову. Міністри вернули по полудні до Будапешту, а бар. Феєрвари лишив ся у Відні.

Відень. В палаті послів промовляв нині пос. Дзедушицкий і заявив, що польське коло буде голосувати за внесенем Всенімців в справі відокремлення Галичини. Пос. Герольд зголосив нагляче внесенє в справі ревізії конституції. Пос. Романчук поставав внесенє на утворенє виборчого трибуналу. Пос. Крамарж в своїй бесіді над внесенем Всенімців заявив, що оно є демонстрацією або замахом на виборчу реформу.

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільським Базарі».

Colosseum
в пасажі Германів
при ул. Сомяшній у Львові.
від 15. до 1. лютого 1906.

Нова сензаційна програма

Щоденно о 8. год. вечер представлєне В неділі і сьвята 2 представлєна о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниця High-Life представлєне. Білєти вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9.

Рух залізничних поїздів
важний від 1. січня 1906 після середно-європейського часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12-20*, 6-10, 1-40, 5-45, 9-10*
Кракова	2-31*, 6.—, 8-50, 1-30, 5-23, 8-40, 9-50*
Підволочиск	7-20, 11-55, 2-30, 10-20, 5-0, 10-20*
Лавочного	7-29, 11-45, 10-50*
Рава рускої	7-50
Станиславова	8-05
Самбора	8-15, 1-50, 9-20*
Яворова	8-18, 4-32
Коломиї	10-05
Ряшева	10-35
Тухлі	3-45 (від 15/6 до 30/9)
Белзця	5—

На Підзамче.

Підволочиск 7.—, 2-15, 5-15, 10-2*, 11-34
Зі Львова з головного двірця відходять:
До Кракова 2-45, 4-15, 8-25, 8-35, 2-50, 6-35* 11—*

Іцкан	2-51, 6-15, 9-20, 2-40, 10-40*
Підволочиск	6-0, 10-55, 2—, 9—*, 11-05*
Яворова	6-55, 5-58
Лавочного	7-30, 2-57, 6-25*
Самбора	9—, 4-20, 10-55*
Белзця	11-10
Ряшева	4-10
Коломиї	5-50
Рава рускої	7-30*
Перемшля	10-05* (від 1/5 до 30/6) Хирова Ясла
Стрия	11-10*

3 Підзамча:

Підволочиск 6-43, 11-15, 2-13, 9-23*, 1-24*.

Примітка. Поїзди пошівні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є зазначені зв'язкою. Пора вічна числиться ся від 6. год. вечер до 5. год. 59 минут рано.
Звичайні білєти їзди як також білєти всякого иншого рода, ілюстровані провідники, розклади їзди ітд. можна набувати через цїлий день в мійській бюрі ц. к. державних залізниць, пасаж Гавсмана ч. 9.

Контора виміни
ц. к. упр. гал. акц.

Банку
Гіпотечного
купує і продає
всякі
папери цінні
і **МОНЕТИ**
по найдешевшій курсі денним не числячи ніякої провізії.

СОКІЛ Житки можна набувати в «Сокільським Базарі» у Львові і у всіх торговлях вкраю.
і паперці

Щадіть і купуйте землю!

Товариство взаімного кредиту
„Дністер“
стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові (Ринок ч. 10)

платить 4% від вкладок, приймає і виплачує вкладки кожного дня, крім неділей і сьвят; Уділяє позички на 6% на гіпотєку або за порукою, дає більші позички парцелянтам на фуніо землі; сплату цих позичок розкладає 15 літ, при 30 ратах річних виносить рата на капітал; процент разом 5 корон від 100 корон

На покритє дахів бляхою або черепом дає „Дністер“ позички на 5%.

Позички можуть дістати тільки члєни; лючлєн може приступити тільки члєн Товариства „Дністер“

Дивиденда від уділів членських виносить ся 6%.

Вкладки можуть вкладати також не члєни.

Вкладки виносить 19.12.1905:	2,072,926 К.
Позички уділені	2,041,615 К.
Уділи члєнів	162,127 К.
Фонд резервовий	30,288 К.
Цінні папери „Фоканль“	257,963 К.

3 чистих зисків уділів „Дністер“ на червни, бурєні і інші „Фоканль“ ціли вже над 40,000 корон

Щадіть і купуйте землю!